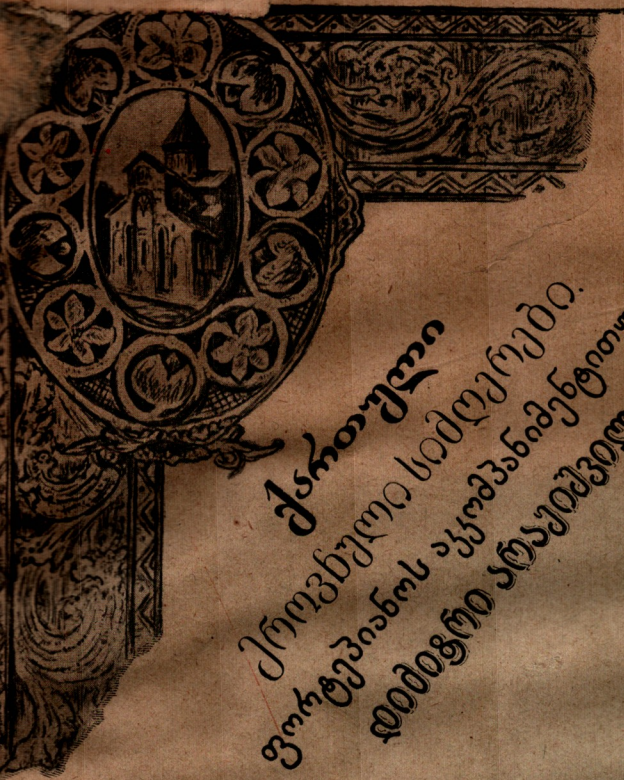
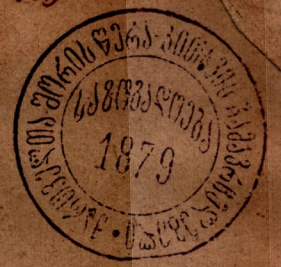

FM 108
3

Д. И. Аракчиевъ.

ქართული
ეროვნული სიმღერები
ფორტეპიანოს აკომპანიმენტით
დამდგრი ანაბერძენიძისა

НАРОДНЫЯ ПѢСНИ ГРУЗИИ.

для пѣнія съ фортепiano.

op. 5.

1. ქართული ეროვნული სიმღერები ფორტეპიანოს აკომპანიმენტითურთ. ფ. 1 ლ.	1. Народныя пѣсни Грузии для пѣнія съ фортепiano. Ц. 1 р.
2. ქართული ცეკვა ფორტეპიანოსათვის. ფ. 50 კ.	2. Грузинскія танцы для фортепiano. Ц. 50 к.
3. მეოსნის სიმღერა ქალთა ხორბოთი ქართული ოპერადან:
„თქმულება შოთა რუსთაველზე“. ფ. 60 კ.	3. Пѣсня мiosани съ женскимъ хоромъ изъ оперы:
„Сказаніе о Шота Руставели“. Ц. 60 к.

Оттиски изъ IV т. Трудовъ Музыкально-Этнографической Комиссіи Имп. Общ. Люб. Естест. Антроп. и Этнографіи.

Опыты гармонизаціи и художественной обработки народной музыки.

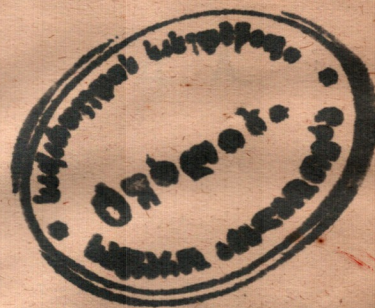
Москва, 1909 г.

НАРОДНЫЯ ПѢСНИ И ТАНЦЫ ГРУЗИИ

ИЗЪ СОБРАНІЯ

Д. И. АРАКЧІЕВА

ВЪ СОБСТВЕННОЙ ОБРАБОТКѢ.

ОТЪ АВТОРА.

FM 108 / 3

Напечатанныя здѣсь грузинскія народныя пѣсни и танцы въ количествѣ 17 представляютъ собою гармонизацію подлинныхъ народныхъ мелодій, записанныхъ авторомъ. Изъ нихъ двѣ, а именно: „Чемо таво“ и „Урмули“, были уже опубликованы въ I т. „Трудовъ Музыкально-Этнографической Коммиссiи“, пять во II т. того-же изданiя, именно: „Солнце“ - пѣсня грузинокъ Гурiи и Мингрелии, „Колыбельная“ - пѣсня грузинокъ Мингрелии, „О Боже“, „Я хочу погубить себя“ и „Скажи“. Остальные номера еще не были нигдѣ напечатаны; къ нимъ принадлежатъ: „Мѣсяць прекрасный“ (сообщена А. Д. Квалишвили, въ Москвѣ, въ 1901 г.), „Орвела“ (сообщена свящ. В. Г. Карбеловымъ, въ г. Тифлисѣ, въ 1902 г.), „Колыбельная“ грузинъ Карталинiи (сообщена Н. Н. Джаваховымъ, въ Москвѣ, въ 1899 г.), „Письмо“ (сообщено П. Г. Дгебуадзе, въ Москвѣ, въ 1900 г.) и пѣсни „Свѣтлый лучъ моихъ очей“, „Ты явилась мнѣ, какъ солнце“, „До встрѣчи съ тобой“ - благочиннаго Родiона Юрдановича Нанобашвили, сообщившаго эти пѣсни автору въ г. Тифлисѣ, въ 1904 г.).

Всѣ напѣвы оставлены въ этой обработкѣ неприкосновенными со стороны мелодической и только въ прелюдiяхъ и постлюдiяхъ представляютъ ту или иную разработку.

Что касается перевода текстовъ, то мы должны сказать, что нѣкоторыя непереводимыя грузинскія слова часто имѣющiя значенiе русскихъ ай-люли, эхъ-да, ой-да и т. п. такъ нами и оставлены безъ измѣненiя.

Въ заключенiе мы должны принести нашу искреннюю благодарность г-жѣ В. И. Федосѣевой, сдѣлавшей переводъ 12 пѣсень, а также г. В. А. Гиляровскому, который перевелъ пѣсни: „Мѣсяць прекрасный“, „Спи, дитя, мое родное“, а также пѣсню мгосани съ женскимъ хоромъ изъ моей оперы: „Сказанiе о Шота Руставели“.

Д. А.

სათაური. ОГЛАВЛЕНИЕ.

№ №		გვ. სტრ.
1.	სს, ძთვანეკ. „Мѣсяць прекрасный“	5
2.	ბუნდოვან გულისს. „Ты явилась мнѣ, какъ солнце“	8
3.	ჩემთ თავთ. „Голова моя безталанная“	10
4.	შენდა შეუბნდის. „До встрѣчи съ тобой“	11
5.	თრთავ თვანისს. „Свѣтлый лучъ моихъ очей“	13
6.	თრთველს. „Орвела“	16
7.	ნანს. „Колыбельная“-გუზინი კარტალინი.	18
8.	ურბულთ. „Аробная“	20
9.	მზე (მეგრული). „Солнце“-გუზინი მინგრელი.	22
10.	ანანსუ. „Колыбельная“-გუზინი მინგრელი.	24
11.	ვან, ღთღთთ. „Боже, въ чемъ я провинился“	26
12.	სასრულით. Любовная „Я погубленъ страстью нъ милой“	27
13.	მუ ფქინს. Любовная „Что мнѣ дѣлать“	29
14.	მზე (გურული). „Солнце“-გუზინი გური.	31
15.	წიგნი. „Письмо“	33
16.	ქალთ - ღასმანთ. „Дѣвица - красавица“	35

784.4 (47.922)

აბ, ამჟამად, ამჟამად! 1. МЪСЯЦЪ ПРЕКРАСНЫЙ!

(Баяти грузинъ Карталини и Кахетин).*)

Moderato. *dolce* *mf*

Голосъ. *sf* *mf*

Фортепіано. *mf* *rit.* *mf*

აბ, ამჟამად, ამჟამად. *sf* *mf*

Мъ - сяцъ пре - крас -

ად, ამჟამად, ამჟამად.

Рა - достъ мо -

Più mosso.

აა! *sf*

я!

გორეპოვადრად.

Го - ре по - вѣ - дать радъ

*) Напѣвъ этотъ авторъ слышалъ въ дѣтствѣ съ другимъ текстомъ. Характеристику данной категоріи пѣсень см. въ моей книгѣ: „Музыкально-Этногр. очерки Грузинской народной музыки“, стр. 17-18 (Труды Муз.-Этн. Ком. т. I.)

თოვალს უხვ, შენ გზ-გო - ბე - ჯა!
 те - бѣ я, радѣ те - бѣ я.

poco a poco dim. e riten.

Più mosso.

თოვალს უხვ ხად გზხ - - ხად
 Пом - нишь, ты ви - - дѣль

ხვ ვბლეს - - კვბო - ლო ღვ - - ბე, ხობ ხობ
 въблес - - къ бо - лу - чей Ночь - в

mf p

Andante.

ad libit.

Allegro non troppo.

ვის - ხე - ჯათ, თოვალს - უხვ, გზგო - - ა - ჯათ გვებ - ჯა.
 св - дѣ - ли мы оъ ми - - лой мо - ея

Moderato.

სს მოვანუკ, მოვან - უკ, დამწვანათ ი - ძე -
 Мѣ-сяцьпре - крас - ный, ра - - достьмо -

Più mosso.

აა!
 я!
 მსუღს ხეძი ტანჯ - ვა, მოვან-უკ-ჯან,
 Го - ре по - вѣ-дать радѣ те - бѣ я

Tempo I.

შენ რადე თე ბა - ბი - ბე - აა!
 радѣ те бѣ - ба - ба - ба я.

poco a poco rit. e dim.

სს, მოვანუკ, მოვანუკ, დამწვანათ იძედა!
 მსუღს ხეძი ტანჯვა შენ გავიიყდა!
 მოვანუკ, ხამ გახსოვს ის ტბილი დამე!
 ხის ძიანს ვასხუდათ, მოვანუჯან,
 გვდაადათ ცრუმლი....

Мѣсяць прекрасный,
 Радость моя!
 Горе повѣдать
 Радѣ тебѣ я.
 Помнишь, ты видѣлъ
 Въ блескѣ лучей

Ночью сидѣли мы
 Съ милой моей.
 Ты одинъ видѣлъ
 Счастье любви,
 Ты одинъ видѣлъ
 Слезы мои...

გუნდოვან გულსა. 2. ТЫ ЯВИЛАСЬ МНѢ КАКЪ СОЛНЦЕ.

(Баяти грузинъ Карталини и Кахетин).

Moderato. *mf*

Голосъ.

1) გუნ-დო - ვან გულსა, ეო უენ
 2) გუწ - ეო აო წათ
 Ты я - ви - лась мнѣ, какъ
 - тѣ не - - - наст.

Фортепіано. *mf*

აო - ჯობბ - - დო აო დს - - - წს დს. აო დს - წს -
 გემ - წო - - გე აო დს - - - წს - თს დს წს - -
 солн - - - пе, какъ солн - пе, солн - -
 - - - ныхъ дней, не - - - наст - ныхъ дней, не наст - ныхъ

poco rit.

1. 2.

დს. წს - ლებ
 ძე. Въ тем - но дней. От - че -

a tempo

გო-ჯი ზე - - ში სი-ცოცხ - ლი - სს აო კსჳ - - ში -
 go-zh' tog - - da ot - - vergnut' Ya to -

- ბი ბოი კსჳ - ში - ბი.
 na - v'ek' te - per'?
 poco rit. a tempo

ბუნდოვან გულსა შენ აღმიხნდი დაზად,
 აწ ან უწვი ანთ გამწინე და ანთა?
 დახსენ ხეში სიცოცხლისა კავშიანი
 სიკვდილი ხეში გზას ჩაღად და ანთა!
 თავი ხეში თვით შემოგწინე შენდაძე,
 ნაცვლად ტანჯვა გულს მახვილი შენ დაძე.
 უკადრისის რჩევისათვის მაც გგონისა,
 ვკანებ წარვდგეთ განკითხვის დღეს შენდაძე.
 სეკდა შენი ხეშად მკვიდრადს სე რა?
 მან გლას გული დაძიწეღულა სე რა.
 ანთ მოძამუან მრისხანების ჰატეუნი!
 რა შეგცოდა, რა გავწინე სე რა?

Ты явилась мнѣ, какъ солнце,
 Въ темнотѣ несчастныхъ дней,
 Отчего-жѣ тогда отвергнуть
 Я тобой навѣкъ теперь?
 О тебѣ я жилъ мечтами,
 Жизнь свою тебѣ отдалъ,
 Если-бъ ты понять сумѣла,
 Сколько въ жизни я страдалъ!
 Чѣмъ-же ты мнѣ отплатила,
 Ты, кого я такъ люблю?
 Горемъ сердце мнѣ разбила,
 Душу ранила мою.
 Боль, тоска мнѣ сердце гложетъ,
 Сна, покоя не видать,
 Такъ наказанъ я за чтоже,
 Ты отвѣтъ тебѣ-ль не знать?
 Помни, встрѣча неизбежна
 Будетъ послана судьбой,
 И сама судьба разсудитъ
 Въ этотъ день тебя со мной!

ჩემი თავი. 3. ГОЛОВА МОЯ БЕЗТАЛАННАЯ...

(Баяტი грузинъ Карталини и Кахетин).

Andante. *dolce*

Голосъ. *mf* ჩე - ბა თს - ვა, ბე - ლა ს გო -
 Го - ло - ва мо - я без - та - лан -

ფორტეპიანო *mf* *p*

ბე - ლა ს ჩე - ბა, ლი - რა ძე - ს ნი მო -

poco accel. *a tempo* 1. Для закл.

გმდნა - ბით სნ გოდ - - - - - ბე - ლა - - - - - ს
 я мол - ча - - - - - ли - ва - - - - - я, я,

ჩემი თავი ბედი სნ გიწუნას!
 ჩემი ჩხვია, ეძხით სნ გიუღუნას!
 ჩემი გულა, ტკბილად სნ გიძგუნას,
 წადგან ვხედავ, სეტრეფა ჩემი მტუნას!
 მათ ზაჯახეთს მანდა გულით ვეცანებ!
 თუ მანტო ვან, თავს მამაკვდავს ვადანებ!
 თუ სლახში ვან, ძლად დრუბელს ვადანებ,
 და მარყეხით მტუნს ჩემხედ სნ ვაჭინებ,
 რამ სან სთქვან ჩემხეფანს ახუნას...
 ჩემი თავა, ბედი სნ გიწუნას!...

Голова моя безталанная,
 Лира-пѣсня моя молчаливая,
 Въ сердцѣ грусть-тоска постоянная
 И любовь моя несчастливая.
 Страданія ада я въ сердцѣ ношу,
 Одинъ я - я вѣчно грущу.
 Мертвецъ я печальный, больной...
 На людяхъ смѣюсь я порой,
 Чтобъ слезъ и тоски моей врагъ не видалъ
 Чтобъ надъ горемъ смѣяться не сталъ... *)

Слова поэта Акакія Церетели, нѣсколько переиначенныя пѣвшимъ.

*) Переводъ Н. Гиляровой.

შენსა შეყრამის. 4. ДО ВСТРЪЧИ СЪ ТОБОЙ.

(Баяти грузинъ Карталини и Кахетин).

Голосъ. *Andante.* *Moderato.*

შენსა და
До

Фортепiано. *mf* *riten.*

Adagio. *riten.*

შ - ი ძველსა - დას
встрѣ - чисьто - бой

შო - თა დასა - ლებს გუ - ლო,
не вы - несть раз - лу - ку.

accelerando *riten.* *accelerando* *a tempo*

სვე - და
Въ ду - шѣ мо - ей боль,

შო - და - ტებს წელს -
и го - речь, и

წო.
მუ - რა. *f*

შო და
Сви -

riten.

მართავ თვალის სიხატლევ 5. СВѢТЛЫЙ ЛУЧЬ МОИХЪ ОЧЕЙ.

(Баяти грузинъ Карталини и Кахетин).

Allegro non troppo.

Фортепиано.

riten.

Голосъ.

Lento assai. poco rubato

მათ-ვეო თვა-ლი - სს სი-ხათ - ლევ! წა - ზე - დე - ი
СВѢТ - ЛЫЙ лучь мо-ихъ о - чей! Взоръ твой сно-ва

Allegro non troppo. rit.

Tempo I.

ძა-ვიწ - - ეე - ბო - ს? ბნელს ვბო-ვან ვსბ
ПОЛНЪ ТОС - КО - Ю. Ахъ, от - вѣтъ-же мнѣ

poco rit.

ბი - ხათ - ლე, სი - ხა - ძვი დწა - ხო ბე - - - ბო -
лю - бовь - ю, Мракъ ду - ши мо - ей раз -

Этотъ тактъ исполняется, какъ $\frac{1}{4}$

s. сѣй!

ვან-და, რო-зы, ღო-ბე მღვს, მთ-ვე-ო,

Ро - зы яр - кой жду рас - цвѣ - та,

სოცუ-გა მძევს. სთო - ხე - ვნე ლო; მ - ძეგ - - - ზედა ვან

жак - ду мол - вить, я люб - лю; Но, бо - ясь ши -

მთო-მე - ლო, ცხს - ნე ეო ცნემ - ლო მდე - ნო

повъ при-вѣ - - - та, Мол - ча горь - - - ко сле - зы

Moderato.

s... ЛЮ.

riten.

ერთხვ თვალის სინათლეჲ!
წახედ მოვიწვეხან?
ბნელს ვივან განძინათლე,
სინამ დრახი შეხან.

ვანდო, შეხს შლას მოველი,
სიტყვს მძეკს სთხოვხელი;
ეკლხედ ვან მშთომელი,
ცხანე ცრემლი მდებან.

და ვქნა! შენთან ყოფნა მსურს,
მშვიდდით წაბობთ ტყუარცხა მსურს,
დედ-დაძ შენი ვარცხა მსურს,
სხვათრავ ნურა გგონიან...

გახეილხან სწველად,
ხემ გულის დასწველად,
მთელ დამით ზონსჯერად
შენს ვანს გაძითებან!...

ნუ მძდევ ცუდის ბედსა,
ნურცა ტყუილს იძედსა;
ანას გთხოვ ამის მეტსა,
მკანის ეს დედხან.

შენ დეე გშვეხის, მე დამე...
ეს ტახჯვს რისთვის მამე!
გამო, ერთი ხმა გამე,-
კვანით შვიდი დედხან.

სხვა წარ გითხრა, გამოგე.
მკვდანა გული მამიგე,
მხენი ნუ დამიგე,
გამე. თუ გწამს ზენან.

გავლით მომეც სულამი,
წე გხატრულაბის ზლამი;
ხელთ გიჭირავს კალამი,
ქებს დავიმშვენან. *)

Свѣтлый лучъ моихъ очей!
Взоръ твой снова полнъ тоскою,
Ахъ, отвѣтъ-же мнѣ любовью,
Мракъ души моеи разсѣй!

Розы яркой жду распцѣта,
Жажду молвить: „я люблю!“
Но, боясь шиповъ привѣта,
Молча горько слезы лью.

Вѣчно быть хочу съ тобою.
Не сводить влюбленныхъ глазъ,
Сжался, дѣва, надо мною!
Дай обнять тебя хоть разъ.

Ты для ласкъ, любви родилась,
Нѣги трепетной полна,
Въ грѣзахъ сладкихъ ты мнѣ снилась,
Вѣчно снилась ты одна!

Подъ окошкомъ ночью темной,
Сонъ твой сладостный храня,
Я стоялъ въ бреду любовномъ
И съ тоскою ждалъ тебя.

Ждалъ я слова утѣшенья,
Ласки ждалъ одной твоей...
О, приди изъ сожалѣнья,
Словомъ ласковымъ согрѣй,

Ты не шла любви мученья,
Сердца муку утолить,-
Лиру взялъ я, чтобы въ пѣньи
Душу въ звуки перелить!

*) Словы взяты изъ сборника „Чанги“ В. Абашидзе.

გომჯელო. 6. ОРОВЕЛА.^{*)}

(Пѣсня грузинъ Карталинѣи).

Голосъ. *Andante.* *con dolore mf*

ა - ბა - ვლე ზეღ -
Я уст - лаль кам -

Фортепiано. *mf*

ბო ზს ზს - ჯო - ზე, ა აბ - ძა ზეღთ - ზს - აუ ქვო -
ня - ми я - му Для из - вест.ки я - шикъ

ს - ბო. ა ზე ზე ზე ზე ა - ბა
сдѣ - лаль. he he. he he o - ро -

p *mf*

^{*)} Пѣсня эта исполняется крестьянами во время молотѣбы.
Нацѣвъ представляетъ собою одинъ изъ простѣйшихъ вариантовъ категоріи „Оровела!“

ბუბუ. 7. КОЛЫБЕЛЬНАЯ. [„Баю, дѣточка моя“.]

(Пѣсня грузинъ Карталини).

Adagio.

Голосъ.

ბს-ბს, ბჟო - ღა, ბს - ბო -
 Ба-ю, дѣ - точ - ка мо -

Фортепiano.

riten.

ბს!
 я, ბჟ-ბს ღაბ ბჟ - ბს - ბა -
 Что пу - га - етъ такъ те -

a tempo

ბს?
 бя?

ბს-ბჟო ბჟბჟ - ბა, ბჟო - ღაბ -
 От - че - го ты весь дро -

- ნი ოსთვის მა - მამ - უნ - თვალ - ნი?
 жишь? Что такъ пла - чешь, что гля - дишь?

ნანა, შვილო, ნანინა!
 ნეცა რამ შეგაშინა?
 რაზედ შეჭვრთი, მტინაღნი
 ოსთვის მამამუან თვალნი?
 ჟეზედ ხამ შენი ბუდი,
 გრძნობა წინა-მარბუდი
 ან უხატავს მაგ შენ თვალს
 ქანთუკელთადმი ღვთიურს ვაღს!...

Баю, дѣточка моя,
 Что пугаетъ такъ тебя?
 Отчего ты весь дрожишь?
 Что такъ плачешь, что глядишь?
 Предъ отчизной, мой дружокъ,
 Долгъ вѣдь твой еще далекъ...

ურმული. 8. АРОБНАЯ.

(Пѣсня грузинъ Карталинѣ).

Adagio. *mf poco rubato*

Голосъ.

Фортепиано.

mf *rit*

ს-აო ს-აო -
А-ри а-ра -

ლი ა-რა-ლო და, ს-აო-აო-აო და,
ли а-ра-ло да, а-ра-ла-ло да,

ს-აო-აო ს-აო ს-აო - აო და. აო, აო ბუ-აო
а-ра-ло а-ри а-ра - ло да. да. Ахъ, ка-ко-е

აო-ბუ-ბუ და, ს-აო-აო-აო და,
миѣ не-о-часть - е, а-ра-ла-ло да,

Напѣвъ представляетъ одинъ изъ простѣйшихъ вариантовъ категорѣи „Урмули“. Характеристику ея см. въ моей кн. „Музык-Этн. оц. Грузинск. муз.“, стр. 24. (Труды Муз.-Этн. Ком. т. I.) 762

3
 ც-სათ-ხე-ვან-ძს ქალ-ძს - ა
 და - - ვი-ცყ, ნაც - თა - ლო! და

ა-რა ა-რა - ლი ა-რა - ლო და, ა-რა - ლა - ლო
 ა-რი ა-რა - ლი ა-რა - ლო და, ა-რა - ლა - ლო

და, და.
 და, ა-რა-ლო ა-რი ა-რა - ლო - - და.
 3

riten.

riten.

ანი ანალი ანალი ანალი.

ვაი, რა ბედი დაგვანგე გასათხოვანძს ქალძსა:

ჩიქილა ქანძს მომტანცა, საშუბლე წყალძს წამანთი.

Ах, какое мнѣ несчастье, дѣвцы, настало!

Мой лечаки вѣтромъ сбило.

Мой уборъ рѣка умчала!

აზი... 9. СОЛНЦЕ...

(Пѣсня грузинокъ Мингрелии).

Голосъ. *Andante.* *p sempre*

აზი აბსა,
Солн. це, ты что

აზი აბსა, აზი აბ აბსა - აბსა.
вѣч. но свѣ. тишь, Солн. це, въ домъ вой - ди!

აბსა აბსა აბსა აბსა; აზი აბსა აბსა.
От. ца сы. на до. ма нѣтъ. Солн. це въ домъ

Фортепиано. *p sempre*

ПРИМѢЧАНІЕ: текстъ заимствованъ изъ гурійской пѣсни того-же названія. Мелодію въ нетронутой гармонизаціи см. въ моей книгѣ: „Народная пѣсня Западной Грузіи“ („Труды Муз.-Этн. Ком.“ т. II.).

Для
заключенія.

მზე შინაა, მზე შინაა,
 მზე შინ შემადია.
 ვაჟის ძამა შინ აწარის;
 მზე შინ შემადია.
 შინ აწარის ქალაქს აწარის;
 მზე შინ შემადია.
 აგების სსსეიდლადა წსსუდა,
 მზე შინ შემადია.
 უეიდნია წამოსუდა,
 მზე შინ შემადია.
 შინაწ მშვიდობით მოსუდა.
 მზე შინ შემადია.
 გიხანადეთ ქალეობა!
 მზე შინ შემადია.
 გიხანადეთ ძეობა.
 მზე შინ შემადია.

Солнце, ты, что вѣчно свѣтишь,
 Солнце, въ домъ войди!
 Отца сына дома нѣту.
 Солнце, въ домъ войди!
 Дома нѣтъ, ушелъ онъ въ городъ.
 Солнце, въ домъ войди!
 Покупать пошелъ онъ люльку.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вотъ купилъ онъ люльку - чудо.
 Солнце, въ домъ войди!
 И вернулся въ домъ счастливо.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вы, дѣвицы, веселитесь.
 Солнце, въ домъ войди!
 Новорожденнаго славьте.
 Солнце, въ домъ войди!

სიმღერა 10. КОЛЫБЕЛЬНАЯ [„Спи, дитя, мое родное.“]

(Пѣсня грузинокъ Мингрели).

Adagio.

Голосъ.

o s3 b3 - b3
Спи, ди - тя, мо -

Фортепиано.

ბებ - ზა ბებ - ბებ o - ს3 ბებ - ბებ - ბებ
е род - но - е, Дѣтст - во вре - мя зо - ло - то - е,

ბებ - ბებ - ბებ ბებ - ბებ ბებ - ზა ბებ ბებ ბებ - ბებ - ბებ
Спи ты, го - рес - тей не - зна - я, Спи, го - лов - ку

ბა - ე! ვა - ნო - ნა ვა - ნო - ნა
 ნა - კლო - ნი - ა. Во - ри - ра, во - ри - რა,

ვა - ნო - ნა ვა - ნო - ნა დი - ლა დილ დილ დი - ლა,
 ვო - რი - რა, ვო - რი - რა დი - ლა,

დილ ვა - დი - ლა ვა - ნო - ნა ბა - ნო - ნა
 დილ ვა - დი - ლა ვა - ნო - ნა ბა - ნო - ნა.

poco a poco dim.

განუტულა გლეხის შვილა, შენ მაცაწინა!
 ზგნუ ტკბილად, უდანდელად რამ დავაძინა?
 დედის მკურდში მიგიგნია შენ ტკბილი ბინა...
 დამძინე, ვანდა-ნანა, იავ-ნანინა!...

Спи, дитя мое, родное,
 Дѣтство время золотое.
 Спи ты, горестей не зная,
 Спи, головку наклоняя,
 Къ груди матери родимой;
 Будь боецъ неутомимый,
 Спи, фиалка, полевая,
 Спи, дитя, заботъ не зная.

*) Мелодию въ нетронутой гармонизаціи см. въ моей книгѣ: „Народн. пѣсня Западн. Гruzіи“ №10. („Труды Муз.-Этн. Ком.“ т. II.)

ჰაი, ღოგონთი. 11. БОЖЕ, ВЪ ЧЕМЪ Я ПРОВИНИЛСЯ.

(Пѣсня грузинокъ Мингрелин).*)

Andante. *con dolore*

Голосъ.

ჰაი, ღოგონთი,
Бо - же, въ чемъ я

მუშეკრცადი, მუს გოგონსა ჩქიძი ონს!
წანეთ მუნსუ ჰკამუნ ქუდა
პროვინილსა! Благъ твоихъ за - что ли - шил - ся! Жизнь на - свѣ - тѣ мнѣ посты - ла

გოგონსა - ბე - ლი მს - თუ ონს - ა.
И ды - шать ед - ва я въ си - лахъ.

poco a poco dimin.

Фортепiано.

ჰაი, ღოგონთი, მუშეკრცადი,
მუს გოგონსა ჩქიძი ონს!
წანეთ მუნსუ ჰკამუნ ქუდა
გოგონსა ბე - ლი მს - თუ ონს.

ღონთა მწანე დას ვემ მანგანე
ცამს მუერც მურ მუებანე;
ვა ონთა ნიჭი სრული
წამს ტკბილი დს დიდ ხანს მწანე.

Боже, въ чемъ я провинился!
Благъ твоихъ за что лишился!
Жизнь на свѣтѣ мнѣ постыла,
И дышать едва я въ силахъ.

Сердце мнѣ любовь терзаетъ,
Какъ я мучусь - небо знаетъ.
За единый мигъ забвенья
Я готовъ на всѣ мученья.

*) Мелодию въ нетронутой гармонизаціи см. въ моей книгѣ: „Народная пѣсня Западной Грузіи“, № 7, (Труды Муз.-Этн. Ком. т II.)

სააზოუმ. 12. ЛЮБОВНАЯ [„Я погубленъ страстью къ милой“].

(Пѣсня грузинокъ Мингреліи).

Andante.

Голосъ.

Фортепiano.

mf dolce

ღუ - ღო აუ - ვო - ღას - ღო - მს - თუ, სსქ - მქქ თუ - შო
 თს - ვო უბ - ღას გს - ვო - თუ - ჭო სსქ - მქ ი - სქ
 Я по - губ - лень страсть - ю къ ми - лой, Воле - ше жизнь вла -

გობ - მსა - თუ; ბს - ბს მს - მს სობ - ღო -
 გს - შო - ჭოა - ღას ბს - ბს ჭქა შო - სო - ღისს
 ЧИТЬ не въ си - лахъ. На - на. Мысль - ю му - чусъ,

დუდი აუვილანძიმაფუ, საქმეკ თეში გინი ძანთუ; ნანა.
 ძანა სინდისის უჯინექ, დია უჩა ვაძი დაფა. „ „
 ვანწექინი ვაძჭუუქ, ვანდა გვალა გური მიღურუ „ „
 თინა შეგულებუნ ეკი, აძი ვერსის კუჩხით ულუ. „ „
 ასე ღეხი ძა ბჯანუქ, თიმ უანდაფათ განაჭინი „ „
 თე ჭუაშე შინსხენდუნი ფერ შითინი ვაბძინი, „ „
 თე დღა თაძი ძა ბძუდუდა დღაძახ შუ შენ ვადა შილი... „
 „ გინდა შილი, გინდ მანტაცხლი, გინდ წუანტ მოძქვიდექ „ „
 ფერ წაძალი დამიგონი, თეჭუაშე დოფსქვიდექ. „ „

თანგძანის გაგბძელებს:

როცა ვხედავ, თავ-ბრუ შესხმის, როცა ანა, გული კვდება, ნანა.
 ასი ვერსსა ფეხით წავალ, სადაც სატრფოა შეგულება. „ „
 ეხლა ძნიელ ავადა ვან, სიუვანრულით განაჭინი, „ „
 თუ ეს ტანჯვა მომელადა, რისთვისა ვან გაჩენილი. „ „
 გინდ მანტაცხლე, გინდ მოძქალი, გინდა წუალში დამახნჩვეო, „ „
 მოდალატე სიუვანრულმა გული სევდით მოძიცვან. „ „

Я погубленъ страстью къ милой,
 Больше жизнь влачить не въ силахъ. Нана.
 Мыслью мучусь, сердцемъ стражду,
 Ласкъ ей напрасно жажду. - - - Нана.
 Вѣчно къ ней спѣшу съ тоскою,
 Вѣчно ей молюсь душою, - - - Нана.
 И клянусь постылый свѣтъ...
 Лучше смерть, чѣмъ слово-нѣтъ! - - - Нана.

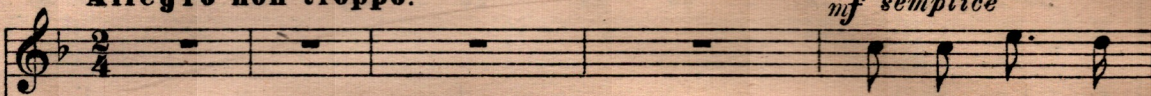
საბუთომ. 13. ЛЮБОВНАЯ [„Что мнѣ дѣлать“]

(Пѣсня грузинокъ Мингрелии).

Allegro non troppo.

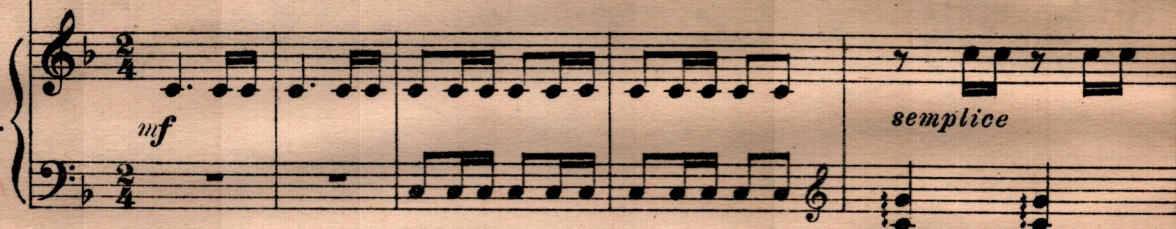
mf semplice

Голосъ.

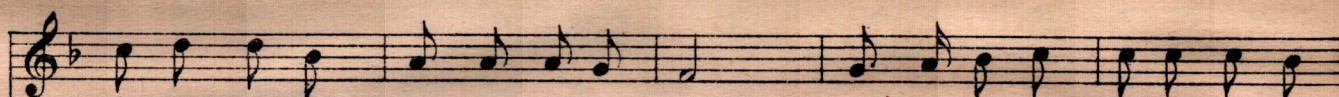
ბუ ფი - ბი - ნს,
ბით-ნან, წს ვქნს
Что мнѣ дѣ - лать,

Фортепіано.

mf

semplice

ბუ-დი ჭვილ-ქუ! დო-ლავ ნს-ნს - ა ი - წა სწ-თა მს-სი ფუქ-ქს;
ბუდ დამუ-ვან-მს, - - - - - უა-ველ წამ-ბი მს-გან-დე-ბი;
я не зна-ю, какъ те-перьмѣ быть; Я за-быть те - бя же - ла - ю -

დო-ლავ ნს - ნს ბუ-დი მს - სი მა-იმნ-დო-მა დო-ლავ ნს-ნს - ა
- - - - - თუბ-ცა მინ - და და-გი-ვიქ უა - - - - -
не мо-гу за - бытъ! Ты те-перь со-всѣмъ не любишь бѣд-на - го ме - ня;

*Мелодію въ нетронутой гармонизаціи см. въ моей книгѣ: „Народная пѣсня Западной Грузіи“, № 11. (Труды Муз.-Этн. Ком. т II).

სქანნი აშა ჭყელი დაფა, დილაჲ ნანანა.
 მავრამ წაღიღს ვეღან ვწვდე ბი
 По-те-ряль те-бя на вѣ-ки, ми-ла-я мо-я!

მე ფქიძინა ბედი ჭვილქუ! დილაჲ ნანანა.
 ინო ანთო მასი ფძუქა; " " " " " "
 ბრელი შახი მიიმნდომი " " " " " "
 სქანი აშა ჭყელი დაფა; " " " " " "
 მანა მუთუნქ ვაგო შინთუ, " " " " " "
 დუც ვაძილი ტუუწათ ჯაფა " " " " " "
 აწი მშვიდობითი ბატა; " " " " " "
 სი ჩქიმ იმედითი ვანდა; " " " " " "
 სქანი დო ჩქიმი უარაფას " " " " " "
 გულინი აფუ ვანდა.

თანგმანის გაგანქელებს:
 გესალმები აწი ტუწაფავ,
 შენთვის ვან დაკანტული;
 შენდა ჩენის სიუვანრულის
 დადგა წამი დასასრული.

Что мнѣ дѣлать, я не знаю,
 Какъ теперь мнѣ быть;
 Я забыть тебя желаю —
 Не могу забыть!
 Ты теперь совсѣмъ не любишь
 Вѣднаго меня;
 Потеряль тебя на вѣки,
 Милая моя!

31... 14. СОЛНЦЕ...

(Пѣсня грузинокъ Гуріи).

Голосъ. *Moderato.* *mf*

mf

31 30-65 65
Солн-це, ты, что

Фортепіано.

31 30-65 65 31 30-65 65 65 65 31 30-65 65
вѣч - но свѣ-тишь, Солн - це, въ домъ вой - ди! Солн - це, ты, что

31 30-65 65 31 30-65 65 65 65 31 30-65 65
вѣч - но свѣ-тишь, Солн - це, въ домъ вой - ди! От - ца сы - на

ПРИМѢЧАНІЕ: мелодію въ ветреной гармонизаціи см. въ моей книгѣ: „Народная пѣсня Западной Грузіи“ № 5. („Труды Муз.-Этн. Ком. т. II“).

შინ ს - წა - წის, მზე შინ შე - ძა - დი - ა. ვს - ვის მს - მს შინ ს - წა - წის,
 до - ма нѣ - ту. Солн - це, въ домъ вой - ди! От - ца сы - на до - ма нѣ - ту.

მზე შინ შე - ძა - დი - ა.
 Солн - це, въ домъ вой - ди!

Для заключенія.

p poco a poco dim.

მზე შინს და მზე განეთა,
 მზე შინ შემოდით.
 ვავის მამა შინ ან ანის,
 მზე შინ შემოდით.
 შინ ან ანის ქალაქს ანის;
 მზე შინ შემოდით.
 აკუნის სსსეიდდად წასულა,
 მზე შინ შემოდით.
 უეიდნის წამასულა,
 მზე შინ შემოდით.
 შინაც მშვიდობით მოსულა;
 მზე შინ შემოდით.
 გიხაროდეთ ქალებოთ!
 მზე შინ შემოდით.
 გიხაროდეთ ძეგბოთ.
 მზე შინ შემოდით.

Солнце, ты, что вѣчно свѣтишь,
 Солнце, въ домъ войди!
 Отца сына дома нѣту.
 Солнце, въ домъ войди!
 Дома нѣтъ, ушелъ онъ въ городъ.
 Солнце, въ домъ войди!
 Покупать пошелъ онъ люльку.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вотъ купилъ онъ люльку-чудо.
 Солнце, въ домъ войди!
 И вернулся въ домъ счастливо.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вы, дѣвицы, веселитесь.
 Солнце, въ домъ войди!
 Новорожденнаго славьте.
 Солнце, въ домъ войди!

№ 0350. 15. ПИСЬМО.

(Пѣсня грузинокъ Гуріи).

Allegro non troppo. **Presto.**

Фортепиано. *mf*

чонгури

riten. **Adagio.**

Голось. **Adagio. dolce** **Allegro non troppo.**

ძა - ძა - წა - წა წა - ჯა - ჯაა - - ზა.

Ты при - слаль мнѣ стихъ хва - леб - - ный.

Adagio.

ღ - ბო წოგ - ბო ღ - ბო - ჯა.

Я пись - мо про - чла тво - е,

riten.

Presto. **Adagio.**

Allegro non troppo.

შეხვედრის - ვარ თვა - ლე შეხ - ვე
 Знай же, ми - лый, жарь лю - бов - ный

Moderato.

შე - ვე - რა მგონს
 такъ - же серд - це

poco rit.

ვაწვ - თს დე - ბს.
 жжетъ мо - е!

poco rit. *poco a poco dimin.* *riten.*

შეგეწერა წავიკითხე, შენი წიგნი შენი ქება. Ты прислалъ мнѣ стихъ хвалебный, я письмо прочла твое,
 შენ მომსწვინ თვაზე შენგან მუეფრო მგონს ცეცხლთა დება. Знай-же, милый, жарь любовный такъ же сердце жжетъ мое!
 შენცა გინდა მეცა მინდა, განუწყვეტლივ შენი ხლება; Какъ и ты, такъ я мечтаю быть съ тобою навсегда.
 შეუკა ანის ზინიანი, აღთავკა რადგან ნება... Мы другъ другу дали слово, не измѣнимъ никогда.

ბალმ-ლამაზი! 16. ДЪВИЦА-КРАСАВИЦА!

(Пѣсня грузинокъ Гуріи).

Allegro.

весело

Голосъ.

ქს - ლა - ლა - ძს - ზა! ა - გე - წა
 Дѣ - ви - па кра - са - - ви - ца,

Фортепіано. *mf*

ქს - ლა - ლა - ძს - ზა! გე გე გე გე - ვაბ - ზაბ, სე -
 ду - шень - ка мо - я! Я люб - лю те - - бя, го -

ლა - ზაბ, ქს - ლა ლა - ძს - ზა! ა - გეს ზაბა ლაბ -
 луб - ка, ми - ла - я мо - я! Ког - да мо - ре

რეს, ა - რე - წა, ქვი - შა ოს - მახხ - დეს,
 ста - нетъ су - хо, су - хо, какъ пе - сокъ, Ког -

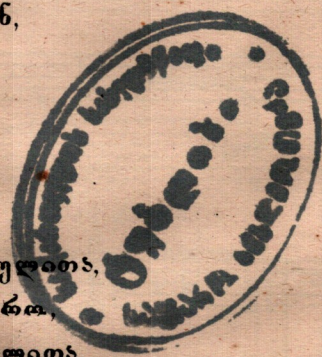
ა - დეს ზღვა დაშ - რეს, ა - რე - წა, ქვი - შა ოს - მახხ - დეს,
 да мо - ре ста - нетъ су - хо, су - хо, какъ пе - сокъ,

ქალა ღამაზა! ორენა,
 ქალა ღამაზა!
 მე შენ მიყვარხარ სულაჯან,
 ქალა ღამაზა!

Дѣвица-красавица,
 Душенька моя!
 Я люблю тебя, голубка,
 Милая моя! *)

იდეს ზღვა დაშრეს ორენა,
 ქვიშა გაშოხნდეს,
 თევზა მოსს შეუკეს სიანრულითა,
 მამინ ჩაცხავ ჩემო მიჯნულა,
 ბნოლისა შეკრდეს მხიანრულითა.

Когда море станетъ сухо,
 Сухо какъ песокъ,
 Поползуть по горамъ рыбы
 И катерь родить,
 А ему на чіанури
 Будетъ волкъ играть,
 Стану я тебя, мой ангель,
 Сладко обнимать!

*) За неимѣніемъ продолженія текста, дальнѣйшій вставленъ нами изъ другой пѣсни. Д. А.

